

KARME I BOLESTI

Karme i bolesti

(Svami Šivananda)

Uvod

U današnje vreme uobičajeno je čuti kako se govori da su Purane (drevni hinduistički sveti spisi) veoma nepouzdana tekstovi i da se upuštaju u neograničena preterivanja po pitanju mnogih stvari. Ovi kritičari tvrde da Purane sadrže gruba preterivanja i apsurdno detinjaste pokušaje da privole ili zaplaše čitaoca navodima poput grandioznih opisa rajskih predela i njihovih radosti, kao i groznih slika paklenih ognjeva i muka. Za kritikovanje nečega ne treba mnogo razuma niti mudrosti. Jer, prosto i direktno osuđivanje bez obaziranja na razloge i protivrazloge je u prirodi ljudskog uma. Ali čak i onima pristrasnim malo misaonog razmatranja odmah će otkriti da su mudri pisci Purana imali posebnu nameru pri pisanju određenih stvari na način na koji su to činili. Oni su promišljeno naglašavali neke stvari imajući u vidu određenu svrhu. Ispod ovih detaljnih slikovitih opisa karmi i njihovih posledica nalaze se pronicljiva psihologija i uvid, izraženi tako da postignu praktičnu svrhu.

Sve dok se ne dostigne samo-spoznaja i ne stekne apsolutno znanje, uvek postoje oseka i plima, stalno kolebanje između životinje i čoveka u svakom ljudskom biću. Zver nikada nije sasvim odsutna ili savladana izuzev putem konačnog obogotvorenja individue. Sve dok postoji ljudsko, uz njega će uvek biti i životinjsko, i čas će jedno biti nadmoćno, čas drugo. Samo kada

điva (pojedinačna duša) izađe izvan i iznad njih i preobrazi se i učvrsti u trećem i do tada uspavanom aspektu svoje prirode, božanskom aspektu, čovek postaje 'Mriga-nara-atita' (onaj koji je prevazišao životinju i čoveka). Od tada pa nadalje više nema nadvlačenja između životinjske i ljudske prirode za sticanje prvenstva i vladanje poljem điva-svesti. Jer, tada sam božanski Kšetrađna (znalac polja) suvereno vlada kšetrom (poljem).

Dok se ne dostigne taj stupanj, nalazimo da je čovek naizmenično životinja i ljudsko biće, već prema vritiju (misli) koji ga je obuzeo. Pokazuje se čas plemenitim čas sitničavim. Ljulja se između uzvišenosti i banalnosti. Dve njegove različite strane reaguju na spoljne podsticaje na svoje specifične načine. Isto tako, samo posebni načini spoljnog pristupa uspevaju da izazovu željenu reakciju od ovih dvojnih aspekata ljudske svesti. To je razlog što primećujemo da kod osoba koje su se razvile u priličnoj meri i stekle izraženu satvu (čistotu), otmenost, kulturu i karakter, potpuno grubi i izrođeni impulsi i iskušenja ne mogu imati efekta. Oni uspevaju samo u izuzetnim situacijama kada se osoba nažalost zadesi u retkom trenutku slabosti usled oživljavanja samskara (utisaka iz prošlosti). Međutim, u grubim prirodama takva iskušenja lako i odmah proizvode pustoš, i obrnuto, plemeniti impulsi odmah utiču na čistu prirodu ali ne uspevaju da izazovu nikakvu reakciju u gruboj osobi niskog animalnog mentaliteta. To je proizvelo poslovicu na marati jeziku: 'Obučar štuje božanstvo po cipelama', ili pak rasprostranjenu tamilsku izreku: 'Majmun ne pleše bez batine'. Isti je slučaj i sa plemenitim osećanjima, za šta nam kao dovoljan primer može poslužiti i odveć savesna psihologija koju je primenjivao slavni Dr. Arnold od Ragbija, obraćajući se samo onim valjanijim nagonima u svojim dečacima. Nije manje frapantan ni istorijski primer Marka Antonija kada je vešto upotrebio svoju ubedljivu i provokativnu rečitost pred rimskom publikom, prvo da bi izazvao sažaljenje prepredenim delovanjem na njenu čovečnost,

a zatim budeći pomamu osvetničkog nasilja raspaljivanjem njene silovite životinjske žestine besa.

Duboki ljudski uvid i zadivljujuće prodorna psihologija nalaze se u temelju ideja pakla i kazne u puraničkoj hinduističkoj religiji. Oni su znali da milozvučno zviždanje neće navesti bivola na pokret, dok bičevanje hoće. Znamo kako je uoči gradnje velikog mosta do Lanke, kada molbe nisu postigle da se kralj okeana primereno ponaša, Rama u besu izvadio strelu. Već sledećeg trena kralj okeana je sklopljenih ruku molio pred Ramom. Slično tome su puranički mudraci, da bi podstakli čoveka na plemenita dela, uzvišene težnje i pravično ponašanje, stavljali pred njega sjajne izgleda i veličali neiskazive koristi i blagodati od valjanog i plemenitog života. Time su nastojali da privuku čovekovu humanu stranu. Međutim, kada se on odao krajnjem grehu i zverskim postupcima grube čulnosti, znali su da nije prilika da se stvari ublažavaju. Zver se mogla obuzdati samo tačnim i živopisnim prikazom neminovnih posledica njegovih postupaka. Ovde moramo da primetimo da oni pri tom nisu preterivali niti su išta lažno govorili, već su samo pridavali poseban značaj i isticali problematiku naširoko pričajući o njoj u slikovitim pojedinostima i u tome nisu štedeli truda. Otuda su suočili đivu sa strašnim poretkom kobnih posledica koje bi neizbežno usledile lošim postupcima grešnika. Pružili su slikovite opise raznih kazni koje čekaju razuzdanog prekršitelja moralnih i duhovnih zakona. Jasno su doveli u vezu primere iz prošlosti prekršitelja i odmazdu koja ga stiže, da bi potvrdili ovu istinu. Purane obiluju strašnim primerima doživotnih patnji u nižim matericama koje su podnosili ljudi poput Nahuše, Đaje i Viđaje, čuvenog Gađendre i mnogih drugih.

Ali, nisu se zaustavili samo na tome. Kao da nije bilo dovoljno da daju primere plodova očigledno grešnih postupaka i zločina, naveli su izvesne slučajeve kada čak i prepuštanje relativno neškodljivoj,

dobroj emociji poput naklonjenosti, donosi čoveku tešku patnju. Takav je primer upozorenja sadržanog u priči o prošlim životima mudraca Đadabarate. Čak i slučajno učešće u laganju bilo je dovoljno da pošalje dušu da baci pogled, makar samo na tren, na užas paklenog ognja. Ovde se upućuje na slučaj naraka-daršana (viđenje pakla) velikog Judištire.

Na sreću ili na žalost, od brojnih Purana velika većina ljudi danas izučava samo nekoliko. Ono malo posvećenih ljudi koji čitaju Purane ili slušaju njihovo izlaganje, retko idu dalje od četiri ili pet klasičnih šivaitskih i višnavitskih Purana koje su trenutno popularne u celoj zemlji. Možemo reći da je pregled Purana obično ograničen na Skandu, Markandeju, Višnu, ili Srimad Bagavatu. Ovde se ne misli na naučnike ili ortodoksne bramine, već na običnog čoveka sa ulice koji čini izrazit i važan deo populacije. Otuda se taj prasak biča pri isticanju povezanosti karme i plodova karme u današnje vreme ne čuje da obuzda čulnu zver u čoveku. A posledica toga je vladajuća razularenost kao nikada ranije. I pored toga, zakoni, bili oni zemaljski ili božanski, neumoljivi su. Nepoznavanje kaznenog zakonika ne nagrađuje odavanje zločinu niti okrivljeni biva oslobođen kazne. On pljačka i dospeva u zatvor. On ubija i biva obešen. Slično tome, on greši i strada. Ako se ova istina o neizbežnom poretku kosmičkog zakona stavi pred njega na neulepšan i očigledan način, ona može bar malo da pomogne da ga ubedi da odbaci porok i prikloni se vrlini, da se odrekne adarme (nepravičnost) i prigri Darmu (pravičnost). Postizanje toga upravo i jeste svrha ovog malog traktata o 'Karmama i bolestima'. Njegovi ciljevi su ograničeni uglavnom na fizičke i mentalne oblike koje ta nebeska odmazda uzima, kao i na oblike koje ima u ovoj zemaljskoj ravni. Jer, savremeni čovek drži se gesla 'viđenje je verovanje', i retko daje priliku ponovnom pogledu da mu pokaže užasnu istinu o ceni koju čovek plaća u bolnicama i klinikama za zločine protiv darme.

Sve bolesti od kojih od rođenja patimo su proizvodi postupaka koje smo učinili u prethodnim vremenima. Svaka akcija ima svoju reakciju i nijedna akcija ne ostaje nenagrađena na prikladan način. Loša dela ne prolaze bez gorkih posledica po počinioca. Ovde su navedeni neki od brojnih žalosnih životnih uslova u kojima čovek mora da živi usled svojih nepažljivih grešnih dela.

Paklovi nisu imaginarna izmišljotina, za šta ih savremeni racionalistički um obično smatra. Empiričar veruje samo u iskustvo čulnog kontakta i ne oseća se sposobnim da se izdigne iznad diktata intelekta. Ali to ne znači da čovek ima osnova da previdi činjenice izvan svog razumevanja. Mi nemamo prava da tvrdimo da je ova zemaljska kugla najkonkretnija stvarnost a da je sve ostalo puki privid. Zvezde ne postaju naprosto mrlje sa treperećim svetlom na nebu samo zato što ih mi tako opažamo. Ako nisam video Ameriku, još uvek nemam prava da poričem postojanje takve zemlje. Za nas postoje dokazi, i intuitivni i racionalni, da prihvatimo postojanje svetova izvan ovog, koji su potpuno različiti po prirodi i veličini. Jogavašišta kaže da je naša planeta samo atom među mnogim drugim većim svetovima koji postoje van našeg opažaja, i da je ona od jedne posebne vrste među mnogim drugima koje se od nje razlikuju u svakom pogledu. Mi nemamo autoritet da odbacimo Vašiština opis postojanja svetova načinjenih od različitih materijala kao što su bakar, gvožđe, zlato, itd., ispunjenih vodom, mlekom i sličnim, i nastanjenih zmijama, životinjama, đavolima, i tako dalje. Nije nužno da samo ljudska bića treba da nastanjuju sve svetove i da isti zemaljski uslovi treba da vladaju na svim ravnima postojanja. Univerzum je postupno otkrivanje beskrajnog Apsoluta na različitim stupnjevima svesnosti, koja obuhvata sve vrste života i iskustva. Beskraj je veliko Čudo i ne možemo reći kakve se sve stvari i događaji razvijaju u njegovoj utrobi! Mi i naš svet smo samo jedni od mnogih u njemu! Postoje mnoge porodice u Beskraju, i

zemlja, pakao, raj, ljudi, životinje, bogovi, đavoli, svi su njegova deca sa različitim naravima. Apsolut se proteže od najniže materije do čistog blaženstva ili anande, a između njih postoje nebrojeni univerzumi sa svojim sadržajima. Kaže se da se bića rađaju u jednom ili drugom od ovih svetova u skladu sa svojim delima koja donose plodove one vrste koja se može ubrati samo u tom određenom svetu. Samo vatra može dati toplotu i samo hrana može utoliti glad. Isto tako, samo određene prilike i okruženje mogu nam omogućiti da uberemo plodove specifičnih dela. Iako kazne ne dolaze obavezno usled besa nekog Božanskog Bića kao ličnosti, može se tvrditi da je nužno, po samom zakonu prirode, da se duša manifestuje sa telom prilagođenim za njeno iskustvo predodređeno njenim prošlim delima. Budući da je tako, nije bezrazložna stvarna raznovrsnost u prirodi svetova. Moramo imati na umu da stvarno nije vidljivo.

Stoga su paklovi podjednako stvarni svetovi kao i oblasti Indre ili ovaj naš smrtni svet. To su predeli koji se razlikuju samo u istančanosti ravni svoje manifestacije. Razlikuju se u stupnju stanja Svesti koja se kroz njih pokazuje. Patnje zadate grešnicima, onako kako su dole nabrojane, mogu da znače ili stvarno rođenje u takvim oblastima, ili iskustvo patnje ravno ovde nabrojanima, u bilo kom drugom stanju postojanja, ili život na zemlji sa takvim neprilikama, gde će čovek biti podvrgnut tim patnjama ili neposredno ili posredovanjem drugih.

KARME

BOLESTI

Ko vređa druge, krši obećanja, pričinjava drugima veliko razočaranje, lišava ih njihove imovine, ili ih sramoti u javnosti,

Ko začepi ili blokira rupu pacova zapa-

ili zmije, ko lovi ribe i čini da umru bron-

od gušenja, ko uguši život bilo kog stvorenja,

Ko ubija ili povređuje druge ujeda

otrovnim spravama,

Ko tlači druge i drži ih u trajnom ropstvu usled prekomerne sujete i gordosti,

trpi mentalnu patnju i bol.

dobija astmu, plućne bolesti,

ljenje plućne maramice, jak

hitis, zapaljenje pluća, itd.

strada od uboda škorpije i od

zmije.

dobija elefantijazis.

Ko je tvrdica i zajmodavac, ko upropaštava, osiromašuje i dovodi svoje dužnike do gladovanja iscrpljujućom rentom i nepravilnim interesom,

strada od tuberkuloze.

Ko se zadovoljava sa prostitutkama, čini preljubu, i vodi nečist život,

dobija gubu.

Ko je ponosan na svoju fizičku snagu u tlačenju i tuči sa drugima, Ko baca pohotan pogled na žene, ko upire oči u tuđu imovinu, čije

pati od epilepsije.

dobija trajne očne bolesti.

je srce ogorčeno zbog tuđeg blagostanja, ko se zabavlja sa profesionalnim plesačicama,

Ko izazove požar u kući i uzrokuje vrele

smrt drugih,

Ko truje druge nadražujućom, gorućom i nagrizaćućom hranom, ko dodaje kreč u rižu i to poslužuje u hotelima, ko dodaje vodu u mleko i prodaje ga po ceni čistog mleka,

Ko je licemeran, ko pod maskom bolesti.

dobrote i vrline stalno muči druge sitničavom tiranijom, ko zlostavlja, tuče i grubo postupa sa malom decom,

Ko se upušta u tračanje, ko voli da zujanje u

čuje psovanje ili vređanje drugih, ko sluša skaredne pesme u plesnim predstavama, itd.,

Sinovi koji ne poštuju očeve i fleke na

vuku ih na sud,

Advokati i zastupnici koji upredaju istinu i laž u sudskim slučajevima, drhtanje),

se

dobija crveni vetar i fatalne

čireve.

dobija koliku (grčeve u utrobi) i gastritis.

dobija gadan svrab i kožne

dobija rane u uhu i bolno

ušima, i pati od upale uha.

dobijaju leukodermu (bele

koži, bez pigmenta) i gube vid.

dobijaju slepilo za boje, horeju (nekontrolisano grčevito

razrokost i mreću na oku; rađaju

sa deformitetima i muči ih gubitak pamćenja.

Naučnici koji otkrivaju razorne
neizlečive
zapaljive bombe, i oni koji ih izru-
živeće u
čuju na nedužnu javnost,
poseče

spa-

Nemilosrdni lekari koji zlostavljaju
bolest
bolesnike, i daju bezvredne lekove
porođaj
za velike pare, koji ubrizgavaju vo-
komplikaci-
du i to naplaćuju,

Sanijasiji koji se lažno izdaju za
impoten-
side i varaju svetovne ljude,
.
se žudno

Koji ispijaju opojna sredstva i alko-
nerazvijeni
hol, i odaju se nemoralnim delima,
živča-

Ko neme životinje lišava hrane i
zub-
pića, i tuče nedužne životinje,
dobija

dobijaju razne opasne i
bolesti; rođeni kao insekti
rupama stabala i, kad se drvo
i upotrebi za ogrev, biće surovo
ljivani u mnogim životima.
rađaju se kao žene i imaju
materice. Njihova začeca i
biće praćeni ozbiljnim
jama i bolom i uglavnom će zavr-
šavati abortusom.
iznenada će biti savladati
cijom u cvetu mladosti i trpeće
užasno razočaranje iako će

nadati užicima.

rodiće se kao slabići,
ili prerano rođeni i patiće od
ne rastrojenosti i opšte slabosti.
dobija pioreju (gnojnu upalu
nih šupljina), gubi sve zube i
čireve u grlu.

**Ko muči ljude u zatvorima,
paralitičar i**

rodiće se kao bogalj i

**Ko huli na Najvišeg Gospoda,
loše govori o svecima i svetim
knjigama,
Ubice koje kradu ljudima njihov
epidemije
posed i ustreljuju siromašne,
bolesti i**

**patiće od hronične razdražljivosti i
reumatskih nevolja.**

dobija rak jezika i postaje nem.

biće žrtve svake nailazeće

i trpeće opake povraćaje

komplikacije.

**Ko spaljuje svete knjige i uništava
duhovnu literaturu,
Dvapat rođeni (tj. inicirani) koji
ludila.**

dobija čireve u želucu i rak.

**odbaci svoju lozu, ne čuva pramen
i ne obavlja sandja-vandanu (bogo-
služenje tri puta dnevno),**

dobija impotenciju i nastupe

**Kapitalisti koji izvlače prisilan rad
gušenja, i**

pate od astme, snažnog

**od radnika, i daju im vrlo niske
nepodnošljivim**

tumora na mozgu sa

plate u fabrikama, itd.

bolom, a biće podložni i

kostobolji,

reumatizmu, lumbagu i

pogrbljenosti.

**Ko vara mase lažnim poslovima i
dispepsiju
deonicama,
sa**

dobija hroničnu dijareju i

(lošu probavu) i bolesti slezine

anemijom i neuhranjenošću.

Ko prodaje bajato povrće i voće,
pokvarenu pšenicu i rižu po visokoj
ceni, učinivši da deluju sveže,
Profiteri i crno-berzijanci,

Ogovarači, spletkari i potkazivači,
ramenima, kao
i izdajnici,

Ko odbije da da hranu gladnom
gostu na vratima,
Oficiri, činovnici i policajci koji
glavobolju,
tlače podređene, službenike i nad-
akutnom
ničare goneći ih na ilegalan rad i
bespotrebno ih kažnjavajući,
Funkcioneri koji zloupotrebljavaju
septične
javni novac i prave lažne vaučere,
Muževi koji tuku svoje žene, i
(srčane
roditelji koji tuku decu bez
upalu
razumevanja,
Sluge koje se pretvaraju da rade i
udova i
time upropašćuju svoje gazde,
Bramini koji obmanjuju narod kao
povrača-
sveštenici na svetim mestima i kao
bogosluzitelji u čuvenim hramo-

dobija ćelavljenje, leukodermu,
kvarne zube i mrenu na oku.

dobijaju neizlečivu gojaznost,
elefantijazu i tumor u želucu.
dobijaju čir na glavi i

i unutrašnji gnojni čir, ekcem na
leđima, itd.

dobija pioreju i stomačni čir.

dobijaju hroničnu tešku

visok krvni pritisak sa

vrtoglavicom.

dobijaju vodenu bolest i

groznice.

dobijaju anginu pektoris

bolove), hroničnu zubobolju i

bubrega.

dobijaju paralizu i drhtanje

lupanje srca.

dobijaju opake bolesti žuči,

nje i hroničnu dijareju, i slepilo.

vima, tražeći novac, odeću i hranu
u ime Boga,
Roditelji koji tiranišu i muče svoju dobijaju akutne bolesti
disajnog sis-
decu sa duhovnim sklonostima i tema, difteriju, zapaljenje
plućne
primoravaju ih da vode svetovan maramice, zapaljenje pluća, itd.
život,

Karme i rođenje

(Iz Garuda Purane)

Ubica Bramina rađa se kao tuberkulozni bolesnik, ubica krave postaje grbavac i maloumnik, ubica device postaje gubavac.

Ubica žene i uništitelj zmetaka postaje divljak pun bolesti; ko učini zabranjen snošaj postaje evnuh, ko pođe sa ženom svoga učitelja rađa se sa kožnim oboljenjem.

Ko jede meso postaje veoma crven; ko pije opojna sredstva rađa se sa požutelim zubima; bramini koji, zbog žudnje, jedu ono što ne treba jesti, dobijaju ogroman trbuh.

Onaj ko jede slatka jela ne dajući ih drugima, postaje oteklog vrata; ko daje nečistu hranu na srada-obredu rađa se kao pegavi gubavac.

Čovek koji, usled gordosti, uvredi svoga učitelja, postaje epileptičar; ko prezire Vede i svete spise postaje žutičav.

Ko daje lažan iskaz postaje nem; ko uzima obrok odvojeno od družine postaje jednook; ko osujeti provodadžisanje i bračno združivanje ostaje bez usana; ko ukrade knjigu rađa se slep.

Ko nogom udari kravu ili bramina rađa se hrom i nakazan; ko govori laži postaje mucavac; ko sluša laži postaje gluv.

Trovač postaje duševno bolestan; palikuća postaje ćelavac; ko prodaje meso postaje najnesrećniji; ko jede meso drugih bića postaje oboleo i nemoćan.

Ko krade dragulje i nakit rađa se u nižoj kasti; ko krade zlato dobija nezdrave nokte; ko krade bilo kakav metal biva pogođen siromaštvom.

Ko krade hranu postaje pacov; ko krade žitarice postaje skakavac; ko krade vodu postaje vrabac; ko krade otrov postaje škorpija.

Ko krade povrće i lišće postaje paun; ko krade parfeme postaje vodeni pacov; ko krade med postaje obad; ko krade meso postaje lešinar; ko krade so postaje mrav.

Ko krade betel, voće i cveće postaje šumski majmun; ko krade cipele, travu i pamuk rađa se u materici ovce.

Ko živi od nasilja, ko pljačka karavane na drumu, i ko je sklon lovu postaje koza u mesarevoj kući.

Ko umre popivši otrov postaje crna zmija u planini; čija je priroda neobuzdana postaje slon u nenaseljenoj šumi.

Oni dvaput rođeni koji ne prinose darove Velikom Gospodu i koji jedu sve vrste hrane bez oklevanja i obzira, postaju divlji tigrovi u nenaseljenoj šumi.

Bramin koji ne recituje Gajatri-mantru, koji ne meditira u osvit dana i u sumrak, koji je iznutra poročan a spolja pobožan, postaje ždral.

Bramin koji vrši verski obred za nekoga ko je nesposoban da prinese žrtve postaje seoski pas, a sa previše žrtvovanja postaje magarac; jedući bez pomisli o Bogu, postaje vrana.

Dvaput rođeni koji ne prenosi učenje onome ko ga zavređuje postaje bik; učenik koji ne služi svoga učitelja postaje živinče, magarac ili vrana.

Ko zapreti i pljune svoga učitelja, ili zastraši bramina, rađa se kao veliki užasni đavo u bezvodnoj divljini.

Ko ne daje dvaput-rođenom shodno svojim obećanjima, postaje šakal; ko nije gostoljubiv prema dobrima postaje urlajući demon grozničavog lika.

Ko prevari prijatelja postaje planinski strvinar; ko vara u prodaji postaje sova; ko loše govori o kasti i religijskom redu rađa se kao golub u šumi.

Ko uništava nadu i ko uništava ljubav, ko, zbog nedopadanja, napusti svoju ženu, biva crvena guska dugo vremena.

Ko mrzi majku, oca i učitelja, ko se svađa sa sestrom i bratom, biva uništen još kao zametak u materici, i to u hiljadu života.

Žena koja zlostavlja ili grdi svekrvu i svekra i stalno izaziva svađe, postaje pijavica; ona koja psuje i prigovara mužu postaje vaš.

Ona koja, napustivši svoga muža, juri za drugim čovekom, postaje leteća lisica, kućni gušter ili vrsta ženske guje.

Ko prekida svoju lozu grleći ženu iz svoje vlastite porodice, taj se, postavši prethodno hijena i bodljikavo prase, rađa iz materice medveda.

Pohotan čovek koji ide sa ženom isposnicom postaje pustinjski demon; ko opšti sa nezrelom devojkom postaje golema zmija u šumi.

Ko žudi za suprugom svoga učitelja postaje kameleon; ko pokuša da pođe sa kraljevom ženom postaje jako pokvarenog karaktera; ko ide sa ženom svoga prijatelja postaje magarac.

Ko počini neprirodan porok postaje seoska svinja; ko opšti sa šudra-ženom (iz niske kaste) postaje vo; ko je veoma strastan postaje pohotni konj.

Ko jede ponude mrtvima (prinete jedanaestog dana) rađa se kao pas; bramin koji živi od ponuda učinjenih idolu rađa se iz materice kvočke.

Bednik među dvaput rođenima koji se klanja božanstvima radi bogatstva biva lišen mira i postaje šumska ptica.

Ko oduzima zemljište koje je ustupio on ili neko drugi, rađa se šezdeset hiljada godina kao crv u izmetu.

Sva stvorenja niskog porekla, stabla i slično, vrativši se iz pakla, ponovo se rađaju u ljudskom carstvu među jadnim i prizemnim izgnanicima, pa i tamo, usled ljage greha, postaju veoma nesrećni.

Oni postaju ljudi i žene sa curećom gubom, slepi od rođenja, pustošeni teškim bolestima, i nose žigove greha.

Onaj ko, postavši kralj, ne da zemlju dvaput-rođenom, mnogo puta iznova rađa se kao prosjak, nemajući ni seosku kolibu. Kralj koji, zbog svoje oholosti, ne čini poklone u zemljištu, boraviće u paklu sve dok sunce i mesec postoje.

Karme i paklovi

(Iz Srimad Bagavate)

Postoji mnoštvo paklova koje điva (individualna duša) mora da iskusi u skladu sa karmama koje čini usled greha i strasti. Dvadeset devet tipova sfera patnje opisano je u Bagavati, kada je kazano da se đive rađaju usled svojih karmi.

Postoji mesto patnje zvano Tamisra. Oni ljudi koji polože ruke na tuđe bogatstvo, decu i žene, rađaju se u ovoj sferi. Điva tu doživljava ekstreman bol svezana užasnim užadima i silovito

bačena u tamna područja. Ona nema hrane ni vode. Tučena je batinama i, podnoseći ugrožavanja i bivajući dovedena u stanje iznurenosti bolom, pada u nesvest.

Postoji druga sfera zvana Anda-tamisra (zaslepljujuća tama). Ovde se rađaju one đive koje prevare muževe i prisvoje njihove žene i drugu svojinu. Te su đive bačene naniže u ovaj pakao da trpe mučenja u kojima gube svako razumevanje i svest usled neumerenog bola. Điva trpi poput stabla kojem seku korenje.

Oni koji se grubo poistovećuju sa svojim fizičkim telom i smatraju bogatstvo sveta za svoje, padaju u pakao zvani Raurava. Oni ljudi koji muče druge ovde na zemlji, bivaju podvrgnuti mučenju otrovnih crva zvanih rurai u ovoj pogibeljnoj sferi.

Pakao Maharaurava je istoga tipa. Oni ljudi koji se odaju strastima bivaju ovde pojedeni od životinja mesoždera.

U paklu zvanom Kumbipaka, grozni đavoli počinju da kuvaju u ulju onu okrutnu i nemilosrdnu osobu koja kuva i jede žive životinje, ptice i slično.

U pakao zvan Kalasutra bačen je onaj ko vređa duhovne ljude, bramine i pretke. On je postavljen na površinu gorućeg bakra, širokog četrdeset hiljada milja, i stalno je zagrevan do usijanja vatrom odozdo i suncem odozgo, te bivajući mučen glađu i žeđi, trpi neopisiv bol.

Postoji i pakao po imenu Asipatravan. To je šuma prepuna lišća načinjenog od oštih bodeža. Điva je naterana da trči kroz šumu i lovljena je poput zveri. Ko se suprotstavlja vedskoj darmi, ko prihvata neverničke religije, bačen je ovde! O, žalosnog li prizora! Zbilja, ona trči tamo-amu i svaki je delić njenog tela poderan u tim

strašnim šumama mačeva. Điva jauče: 'Ah! Propala sam!' i ruši se u agoniji.

Kraljevi koji zadaju kaznu nedužnim ljudima, ili koji nanose fizičku kaznu bramini, padaju u pakao zvan Sukara-Muka. Tu je svaki deo tela grešnika smrskan poput šećerne trske! On vrišti od bola ali niko mu ne pomaže!

Oni ljudi koji, imajući dobar položaj u društvu, nanose bol drugim sirotim ljudima, padaju u pakao zvan Andakupa. Điva je mučena u mraku sa svih strana od mnoštva groznih zveri, zmija, itd., i uči takve lekcije koje joj neće dozvoliti da ponovi takve grešne postupke.

Bramini koji ne vrše svakodnevne jadne (obrede žrtvovanja), koji ne dele sa drugima ono što imaju, podobni su da se nazovu vranama, i padaju u pakao gde su im crvi hrana. Bačeni su u ogromni okean crva koji počinju da draže đivu sa svih strana.

Ko pokrade bramina ili siromaha i tako mu nanese neopravdanu štetu, pada u pakao gde je jako stegnut užarenim železnim kleštima i udaran usijanim železnim kuglama.

Oni ljudi ili žene koji surovo postupaju sa nedužnim jadnim slugama i nekvalifikovanim nadničarima, koje pre treba žaliti i pomoći im zbog njihovog nesretnog stanja, padaju u pakao gde su ljuto udarani i prisiljeni da obgrle usijani gvozdeni kip u obliku čoveka ili žene. Oni koji zloupotrebe svoje bračne postelje dobijaju sličnu kaznu.

Ko god u ovom svetu prilazi svim bićima sa silom strasti ili srdžbe, smešten je u Salmali pakao sa nesalomljivim trnjem i vučen je kroz područje tog pakla.

Kraljevi koji prekoračuju granice pravičnosti, i administrativni službenici koji odbace zakon pravde, padaju u reku Vetarani posle smrti. Đive su tu ujedane od vodenih čudovišta ali ne rastaju se od svoga tela i čak su, naprotiv, podržane svojim disanjem da stalno budu svesne posledica svoje karme. Ova reka je prepuna smeća, mokraće, gnoja, krvi, kose, noktiju, kostiju, moždine, mesa i masti.

Oni ljudi rođeni u višoj kasti koji izaberu da budu muževi poročnih žena koje pripadaju nižem društvenom sloju i vode poput zveri bestidan život, padaju posle smrti u paklenu jamu, more gnoja, smeća, mokraće, sluzi, i gutaju te najgnusnije stvari.

Oni bramini i ostali koji se ponašaju kao muževi kučki i magarica i uživaju u lovljenju životinja i ubijanju istih kršeći šastre (autoritativni spisi), posle smrti su učinjeni metom i probadani strelama nemilosrdnih bića.

Oni ljudi koji bezdušno ubijaju životinje rađaju se kao životinje u paklu ili klanici, i sa njima se postupa na sličan način.

Oni grešni dvaput-rođeni ljudi koji zaluđeni strašću navode svoje žene rođene od iste krvi (tj. iz iste porodice ili plemena) da popiju njihovo seme, bačeni su u more semena i naterani da ga piju.

Oni koji potpaljuju tuđe kuće i daju otrov drugima, ili pljačkaju sela i karavane – makar bili kraljevi ili kraljevski nameštenici – padaju posle smrti u pakao gde su halapljivo ugrizani od sedamsto dvadeset pasa sa užasnim zubima.

Ko govori laž na svedočenju ili kad čini poklone, pada u pakao zvan Avičimat, gde nema oslonca za stajanje. Tu je điva bacana glavačke sa planinskih vrhova visokih četiri stotine milja. U ovom paklu čak i

tvrda stenovita površina izgleda kao voda, što đivu navodi da se stalno iznova dovodi u zabunu. Mada joj je telo razbijeno u komade, ona ne umire, već stalno iznova biva podizana na vrh i bacana naniže.

Ako bramin pije vino i jede nepoželjnu hranu, nateran je da pije rastopljeno gvožđe u sferi pakla. Oni koji idu protiv propisanih pravila varnašrama darne (društvenih zakona) dobijaju ovde prikladne kazne.

Oni ljudi koji sebe uzdižu kao velike ličnosti, ali ne poštuju one koji su istinski veliki po poreklu, plemenitosti i znanju, zapravo su živi leševi i posle smrti su bačeni s glavom napred u pakao slane kaljuge da trpe beskrajna mučenja.

Oni koji se mole bogovima prinoseći im ljudske žrtve, bačeni su u pakao gde ih đavoli seku na kriške i proždiru, ali ni tada ne umiru već samo doživljavaju bol.

Oni poročni ljudi koji muče svoje izbeglice budući da su ovi u njihovoj vlasti, naterani su da posle smrti pate od užasne gladi i žeđi i sa svih strana su saletani oštrim oruđima, i primorani su da se sete svojih grehova.

Oni koji su ovde po naravi bezdušni poput zmija i prestravljaju druga bića, padaju, kada umru, u pakao zvan Dandasuka, gde ih zmije sa pet ili sedam navlaka napadaju i na smrt ujedaju i kidaju, pa ipak ni tada ne umiru.

Oni koji ovde zatvaraju ljude u mračne rupe i tamnice, zauzvrat su posle smrti zatočeni u mračnoj atmosferi ispunjenoj vatrom i dimom.

Onim domaćinima koji se razbesne na goste i gledaju ih svirepim očima, kao da bi da ih spale, posle smrti oči bivaju iščupane od lešinara sa kljunovima tvrdim kao kamen.

POBEDA NAD BESOM

NAPOMENA IZDAVAČA

Bes i požuda su dva *pomoćnika* Satane; i svaka religija smatra ovo dvoje za najmoćnije sa kojima iskreni tragalac za istinom mora da se suoči. Pošto se bavio njima dvoma u svojoj drami »**STRAST I BES**«, Sri Svami Šivanandađi Maharadž sada nam pruža ovo dragoceno uputstvo za praktične metode za vođenje rata protiv ovog kobnog neprijatelja čoveka.

Oni koji poznaju Sri Svamija Šivanandađija Maharadža, znaju da je on najveći autoritet na temu pobede nad besom: nije poznato da se on ikada razljutio, čak ni u okolnostima u kojima bi to lako moglo da se dogodi i onima najvećima! Svami Šivananda insistira na tome da bi usvajanje pozitivnih metoda odgajanja duše bilo efikasnije od kaznenih modela popravljajanja i preobraćanja. On je to stalno dokazivao svojim stavom prema sopstvenim učenicima u Ašramu.

Svojim prirodnim i izvanrednim darom za praktično, Sri Svamiđi Maharadž dao je u ovoj izvrsnoj brošuri veoma praktične metode za kontrolisanje besa; i nadamo se da će je svaki duhovni aspirant temeljno proučiti i primenjivati pouke mudraca, da bi, utvrdivši se tako u etičkom savršenstvu, sadaka (onaj ko teži ka spoznaji) uskoro postao sida (savršeni).

- UDRUŽENJE BOŽANSKOG ŽIVOTA

MAHA MRITJUNĐAJA MANTRA

OM trjambakam jađamahe sugandim puštivardanam |
urva rukamiva bandanan mritjor mukšij amamritat ||

ZNAČENJE

Klanjamo se Trookom (Gospodu Šivi) Koji je mirisan i Koji hrani sva bića; neka nas On oslobodi od smrti zarad besmrtnosti, kao što se plod odvaja od svoje peteljke.

DOBROBITI

1. Ova maha mritjundāja mantra (mantra za pobedu nad smrću) je životodavna mantra. Danas, kada je život veoma složen, a nesrećni slučajevi su svakodnevna stvar, ova mantra štiti od smrti od ujeda zmije, groma, saobraćajnih udesa, stradanja u vatri, u vodi i u vazduhu, kao i od svih nezgoda vezanih za navedene slučajeve. Pored toga, ona ima izuzetno lekovit učinak. Bolesti koje su lekari proglasili neizlečivima izlečene su ovom mantrom, kada je pevana sa iskrenošću, verom i pobožnošću. Ona je oružje protiv bolesti. To je mantra za pobedu nad smrću.

2. To je takođe i mokša mantra. To je mantra Gospoda Šive. Ona podaruje dug život (dirga ajus), mir (šanti), bogatstvo (aisvarja), blagostanje (pušti), zadovoljenje (tušti) i Besmrtnost (mokša).

3. Na svoj rođendan, ponovite ovu mantru 100 000, ili bar 50 000 puta, obavite havan (obred vatre) i nahranite sadue, siromašne i bolesne. Ovo će vam podariti dug život, mir i blagostanje.

4. Slobodno posvetite jednu ili više mala (brojanica) dnevno Sri Svamiju Šivanandađiju!

HARI OM TAT SAT

O besu i njegovoj kontroli

Gitopadesa

Arđuna upita: Čime to prisiljen, čovek čini greh, umnogome protiv svoje želje, o Varšneja? Gita: III-36.

Blagosloveni Gospod reče: To je želja, to je bes što potiče iz radžas-gune, sve-proždirući, jako grešan; znaj da je to neprijatelj ovde (u ovome svetu). Gita: III-37.

Uzrok greha ili pogrešnog postupanja u ovom svetu je želja. Bes je samo modifikacija ili oblik želje. Bes je zapravo sama želja. Jer, kada želja nije zadovoljena, čovek postaje ljut na one koji stoje kao prepreka na putu ispunjenja. Želja je prirodna svojstvu radžasa (strast i nemir). Kada se želja pojavi, ona stvara radžas i tera čoveka da radi da bi posedovao objekt. Stoga znaj da je ova želja čovekov neprijatelj na ovom svetu.

Trojne su kapije ovoga pakla, koje vode dušu u propast – pohota, bes, i pohlepa, i stoga čovek treba da se odrekne ova tri. Gita: XVI-21.

Žudnja, bes i pohlepa – ovi drumski razbojnici učiniće da čovek padne u mračni ambis pakla, bola i žalosti. Oni su tri izvorišta bede. Njih troje sačinjavaju kapiju koja vodi dole do najnižeg pakla. Oni su neprijatelji mira, vere, ljubavi i znanja.

Iz besa dolazi obmana, a iz obmane gubitak pamćenja; iz gubitka pamćenja uništenje rasuđivanja; od uništenja rasuđivanja on gine. Gita: II-63.

Onaj ko je u stanju da odoli sili želje i besa još pre nego napusti telo – on je Jogi, on je blagosloveni i sveti čovek. Gita: V-23.

Oni koji su slobodni od želje i besa, i koji su potčinili svoje umove i spoznali sebe – oko takvih isposnika se prostire blaženstvo Božije. Gita: V-26.

Bes i njegovi oblici

Bes je negativan vrtiti ili vrtlog u jezeru uma. Rođen je iz neznanja.

To je snažna emocija, pobuđena stvarnom ili umišljenom povredom, koja povlači za sobom želju za osvetom.

Bes je prirodna strast ili emocija nezadovoljstva i suprotstavljenosti, nastalih povredom ili uvredom, stvarnom ili umišljenom, i usmerena protiv svog uzročnika. Bes nastaje iz ideje zla koje nam je nanoseno ili koje nam pretilo.

Bes je često praćen željom za osvetom ili za dobijanjem satisfakcije od strane koja nas je uvredila.

Počinja se glupošću, a završava se kajanjem.

Ta požar koji ste potpalili za svog neprijatelja spaljuje vas same.

Kada se bes podigne, pomislite na posledice, i uskoro će opasti.

Vi mislite o objektima čula, i zbog toga se razvija privrženost tim objektima. Iz privrženosti se rađa želja. Iz želje se pojavljuje bes. Na

bes se nadovezuje obmana; na obmanu pobrkano pamćenje; na pobrkano pamćenje uništenje sposobnosti rasuđivanja; a od uništenja sposobnosti rasuđivanja vi propadate.

Raga ili privrženost (vezanost) je davnašnji ortak besa.

Obuzdaj bes pomoću strpljenja, ispitivanja, samo-uzdržane ljubavi i meditacije. Ovo je junački i božanski. Ovo je mudro i uzvišeno.

Pobesneti zbog sitnica je jadno detinjasto i svirepo.

Besan čovek je besan na sebe kada se urazumi.

Bes je ličan i obično sebičan, proistekao iz stvarne ili pretpostavljene nepravde prema sebi. Ogorčenje je bezlično i nesebično nezadovoljstvo zbog nedostojnih dela. Čisto ogorčenje nije praćeno žaljenjem i ne treba mu pokajanje. Takođe je i samo-obuzdanije od besa. Uopšteno, bes je greh; ogorčenje je često dužnost. Tako kažemo 'pravedno' ogorčenje.

Raga goni čoveka van granica obazrivosti i opreza. Gnev je još jači i navodi čoveka na neobuzdano nasilje.

Jarost je duboko i osvetničko nezadovoljstvo. Ona naprosto izražava vrhunac pravednog ogorčenja, bez zlobe u samoj suštini.

Bes je jači izraz od ozlojeđenosti, ali ne tako jak kao 'ogorčenje' koje se budi kao reakcija na ono što je zločinačko u karakteru ili ponašanju, niti kao jarost ili gnev, u kojima je bes uzbuđen do još većeg stepena. Bes je naglo osećanje nezadovoljstva, ozlojeđenost je produženi bes, jarost je povišeno osećanje besa.

Filozofija besa

Verujem da nema čoveka koji se neće složiti da je svako bez izuzetka žrtva ove užasne bolesti. Zaista, obuzdavanje besa doneće u svojim skutima najviši mir i neizmernu radost. Busući da je tako, sada ću podrobno opisati šta je bes, njegove različite oblike, kako utiče na nervni sistem, njegov tačan odnos sa strašću i, na kraju, različite praktične metode koji se mogu bezbedno koristiti da ga efikasno istrebimo – i koren i grane. Ja vas sve usrdno pozivam da se srcem i dušom usredsredite na istrebljenje ove poražavajuće bolesti sledeći ove korisne postupke.

Bes je vriti ili modifikacija koja se javlja u jezeru uma kada gune (prirodna svojstva) – radžas i tamas (tupost, lenjost) – preovlađuju. On je prevashodno radžo-guna vriti. Neki ga smatraju i za tamo-guna vriti. To je talas neprijatnog osećanja koji se diže iz antakarane (mentalna sposobnost koja obuhvata intelekt, instinkt i ego), kada čovek postaje nezadovoljan drugima. Drugim rečima, to je modifikacija želje ili strasti. Kao što se mleko usiri, tako i želja prelazi u bes. To je najopasniji neprijatelj mira, znanja i pobožnosti. To je najdirektniji put do samog pakla.

Bes je manifestacija Šakti ili Devi (ženski aspekt Boga). U 'Ćandipatu' ili 'Durga sapta-satiju' možete da pročitate: »Klanjam se opet i opet toj Devi koja je ukorenjena u svim bićima u obliku besa.«

Arđuna je pitao Sri Krišnu: »Ali šta prisiljava čoveka da počini greh, o Krišna, uprkos samom sebi i vođen unutrašnjom prisilom?« Blagosloveni Gospod reče: »To je želja, to je gnev koji izvire iz strasti. Znaj da je to naš neprijatelj ovde, to čudovište pohlepe i

greha. Kao što je plamen obavijen dimom, ogledalo prašinom, a nerođena beba matericom, tako je i ovo obavijeno onim.« Gita: III-37&38

Bes obitava u linga sariri (astralnom telu), ali se izlučuje u fizičko telo baš kao što se voda cedi kroz pore na spoljnu površinu zemljane posude. Kao što vrelna topi olovo, kao što vrelna i boraks tope zlato, tako i kama i kroda (žudnja i bes) – zapaljivi činioci uma – tope um.

Bes stvara osam vrsta poroka. Sve rđave osobine i radnje proizilaze iz besa. Ako možete da istrebite bes, sve loše osobine odumreće same od sebe. Osam poroka su: nepravičnost, pre nagljenost, proganjanje, ljubomora, otimačina, ubijanje, grube reči i svirepost.

Kada čovekova želja nije zadovoljena i kada neko stoji na putu njenog ispunjenja, čovek postaje besan. Želja se preobražava u bes. Kada je čovek pod uticajem besa, on će počinuti sve vrste grešnih dela. On gubi pamćenje, njegovo razumevanje se pomračuje, a njegov intelekt izopačuje.

Bes je najveći protivnik. Zadovoljstvo je vrt nandane (Indrinog rajskog cveta), a mir je Kamadenu (rajska krava, iz koje možete da pomuzete sve što poželite). Prema tome, priklonite se praštanju. Atman (božanska duša u čoveku, Najviše Jastvo) je različit od tela, čula, prane (vitalne energije) i intelekta. On je blistav, nepromenljiv, čist i bezobličan.

Besan čovek izvršava ubistvo. On ni sam ne zna šta ustvari radi. Postaje emotivan i impulsivan. Kada je besan, čovek će govoriti bilo šta. Radiće sve što mu se sviđa. Ljuta reč rezultira tučom i udarcem

bodeža. U tom stanju čovek je drogiran, i privremeno gubi svoju normalnu svest. Postaje žrtva besa.

Razdraženost, namrgođenost, ozlojeđenost, ogorčenje, jarost, gnev, sve su to vrste besa, shodno stepenu intenziteta. Ako čovek želi da ispravi drugog i nesebično ispolji lak bes kao sredstvo da ga obuzda i poboljša, onda se to zove 'pravedno ogorčenje' ili 'spiritualni bes'. Pretpostavimo da neki čovek zlostavlja ženu i nastoji da je osramoti, a prolaznik se razljuti na tog kriminalca, onda se to zove 'opravdano ogorčenje' ili 'plemeniti bes'. To nije nemoralno. Samo kada je bes proizvod pohlepe, sebičnih motiva, onda je loš. Ponekad i religijski učitelj mora spolja da pokaže malo besa, da bi opomenuo svoje učenike. Ni to nije rđavo. On to mora da učini. Međutim, treba da bude hladan iznutra, a vruć i plahovit spolja. Ne treba da dozvoli da se bes ukoreni u njegovoj antakarani na duže vreme. To treba da ga prođe već sledećeg trenutka, kao što se talas gubi u moru.

Ako čovek biva veoma često razdražljiv zbog sitnica, to je siguran znak mentalne slabosti. Kada vas neko ispsuje, i kada vam oduzme odelo ili kaput, ako ostanete mirni to je siguran znak unutarnje snage. Samo-uzdržavanje, ili samo-kontrola, znak je velike mentalne snage. Lako razdražljiv čovek uvek je nepravedan. On je u vlasti nagona i emocija.

Bes dobija na snazi sa ponavljanjem. Ako se kontroliše, čovek zadobija ogromnu snagu volje. Tada se bes pretvara u duhovnu energiju koja može da pomeri sva tri sveta. Baš kao što se toplota ili svetlost pretvara u elektricitet, isto tako bes prelazi u odžas (duhovnu energiju). Energija tada uzima drugi oblik. Energija se, naprotiv, strašno rasipa kada čovek pobesni. Čitav nervni sistem je razbijen provalom besa. Oči se zacrvene, telo drhti, noge i ruke se tresu. Niko ne može da obuzda srditog čoveka. On privremeno

stiže ogromnu snagu, ali uskoro doživljava slom usled takve reakcije.

Zabeleženi su slučajevi u kojima su žene ubile svoju decu dojenjem dok su bile u nastupu gneva. Različiti otrovi su ubačeni u krv kada je čovek besan. Vatrene tamne strele ispaljuju se iz astralnog tela. Vidovnjak ovo može jasno da vidi. U svetlu moderne psihologije, sve bolesti imaju svoje poreklo u besu. Reumatizam, srčana bolest, nervna bolest – sve su one nastale usled besa. Posle žestoke provale besa potrebno je nekoliko meseci za obnavljanje normalne ravnoteže u nervnom sistemu.

Korenski uzroci besa su neznanje i egoizam. Kroz vičaru (ispravno preispitivanje) treba ukloniti egoizam. Samo tada čovek može u potpunosti da kontroliše svoj bes. Razvijanjem suprotnih vrlina kao što su kšama (praštanje), ljubav, šanti, karuna (saosećanje), prijateljstvo, itd., bes može biti obuzdan do izuzetnog stepena. Sila može da bude umanjena. Samo atma-đnana (samospoznaja) može da sprži sve samskare (utiske u podsvesnom umu) besa i da ga istrebi u potpunosti.

Ako je aspirant obuzdao bes, pola njegove sadane (duhovne discipline) je obavljeno. Obuzdanost besa znači i obuzdanost požude. Vladanje besom je u stvari vladanje umom. Ko je ovladao besom ne može da učini nikakvo nepravedno ili zlo delo. On je uvek pravičan. Veoma je teško reći kada će čoveka spopasti nastup besa. On nenadano dobija neodoljiv napad besa zbog beznačajnih stvari. Kada bes dobije na ozbiljnosti i težini, teško ga je kontrolisati. Zato ga valja obuzdavati još dok je u obliku talasića u podsvesnom umu (ćiti). Svoj um treba posmatrati vrlo, vrlo oprezno. Kad god postoji i najmanji simptom ili indikacija blage razdražljivosti, to odmah mora biti sprečeno. Tada postaje vrlo

jednostavno obuzdati bes. Budi pažljiv i budan i zapazi talasić, jer samo tada si mudar.

Kad god se pojavi malo razdražljivosti, obustavi svaki razgovor i pridržavaj se maune (zavet ćutanja). Sat ili dva svakodnevnog praktikovanja maune od velike je pomoći u obuzdavanju besa. Uvek nastoj da govoriš ljubazne, blage reči. Reči moraju biti meke, a argumenti čvrsti; ali ako je suprotan slučaj, to će voditi ka razdoru i neskladu. U svakom jeziku nalazi se oštar mač.

Ako osetiš da ti je teško da obuzdaš bes, odmah napusti dotično mesto i pođi u žustru šetnju. Smesta popij hladne vode. To smiruje i telo i um. Pevaj 'OM' glasno poput lava deset minuta, a onda pevaj 'OM ŠANTI' mentalno ili naglas pet minuta.

Misli na sliku svog lštama (izabranog ideala). Moli se. Ponavljaj svoju lšta mantru deset minuta. Na taj će način bes postupno nestati.

Otkrij pravi uzrok svoga besa i iskoreni ga. Ako te neko zlostavlja i psuje, ti odmah postaješ ljut. Krv ti prosto uzavri. Ali, zašto se osećaš uvređenim kada te naziva 'psom' ili 'magarcem'? Zar si zbog toga dobio četiri noge i rep kao pas? Zašto te sitnice uzrujavaju? Zapitaj se: šta je ova uvreda? Nije li to puka vibracija u prostoru? Jesam li ja telo ili Atman? Niko ne može da uvredi Atmana niti da mu naškodi. Atman onoga koji vređa i onoga koji je uvređen je jedno te isto. Zaista, dobijam li išta osvetom? Samo traćim svoju energiju. I uz to vređam osećanja druge osobe. Uznemiravam i zagađujem misaoni svet. Činim stvarnu štetu svetu odašiljući struju mržnje. Ovaj svet je nestvaran. Živeću ovde samo nakratko. Hajde zato da podnesem ovu uvredu. Hajde da ga čak i opravdam. Razviću unutarnju mentalnu snagu i moć izdržljivosti. Ovako možeš vrlo delotvorno da istrebiš osećanje besa. Doći će

vreme kada nećeš biti ni najmanje razdražen oštrim rečima, psovka i uvredama ove vrste. Nećeš uopšte mariti ako ti neko kaže da je neko drugi o tebi govorio loše. Čitavu stvar ćeš raspršiti smehom. Razdražljiv čovek je veoma slab i nema mentalnu snagu.

Moraš pokušati da ostaneš pribran čak i u najprovokativnijim situacijama. Ukoliko si gladan ili patiš od bilo kakve bolesti, obično postaješ razdražljiviji. Ako imaš neke probleme, poteškoće ili gubitke, uzbudiš se zbog sitnica. Ako sanijasi (onaj koji se odrekao sveta) koji živi u pećini kaže da je ovladao besom, ne možeš mu verovati. Talasi su u njemu samo privremeno zaprečeni, pošto on nema prilike da se uzruja. Međutim, ako nešto počne da se dešava oko njega, ako se prema njemu rđavo ophode, on će opet ispoljiti bes. Svet je bolja škola za ovladavanje besom.

Aspirant treba da usmeri svu svoju pažnju na to da pobedi ovog moćnog protivnika. Satvična (čista) hrana, đapa (mentalno ponavljanje Božjeg imena), redovna meditacija, molitva, satsang (druženje sa svecem), služenje, vičara, kirtani, vežbanje pranajame (kontrole daha) i bramačarja (celibat; šire, čistoća u mislima, rečima i delima) – to su neki od najmoćnijih činilaca koji krče dugu stazu u istrebljivanju ove kobne bolesti. Za njeno istrebljenje treba usvojiti kombinovani metod. Konzumiranje duvana, mesa i alkohola čini ljude vrlo razdražljivim. Zato ih treba potpuno napustiti. Takođe, budi pažljiv u izboru svog društva. Odbaci drugarstvo loših osoba. Malo govori. Malo se druži. Uroni u duhovnu sadanu. Razvij praštanje, kosmičku ljubav (višva prema), milosrđe (milosrđe) i odsustvo egoizma (nirabimanata).

Meditiraj izjutra na vrlinu strpljenja deset minuta. Razmišljaj i ponavljaj formulu 'OM STRPLJENJE' mentalno nekoliko puta na dan. Misli na svece i njihove živote. Reci sebi: »Sada sam strpljiv. Od danas se više nikada neću razdražiti. Ispoljavaću vrlinu

strpljenja u svakodnevnom životu. Sve mi je bolje i bolje.« Oseti da poseduješ čitavo skladište strpljenja. Misli o prednostima posedovanja ove vrline i o hendikepima razdražljivosti. Možeš mnogo puta da omaneš, ali postepeno ćeš razviti strpljenje i postati njegovo oličenje.

Ne poistovećuj se sa vritijem besa. Kada se talas besa podigne u jezeru uma, stoj kao svedok vritija. Postani nezainteresovan. Reci sebi: »Ja sam samo svedok ove modifikacije. Ja se razlikujem od ovog vritija. Ja nemam ništa sa ovim talasom.« Tada će ovaj vriti sam odumreti, i neće te uznemiriti. Poistovećenje s vritijem je uzrok ljudskih patnji. Poistoveti se sa Jastvom. Stani poput lava, kao posmatrač mentalne menažerije.

Bes: moćniji od želje

Uobičajeno je da bes smatramo posledicom ili duplikatom želje, jer se uglavnom javlja kada je želja osujećena. Psihološki, to dvoje su u međusobnom odnosu. Ipak, sa tačke gledišta duhovnog sadake, čiji je glavni zadatak da pročisti um, bes je moćniji protivnik od želje. Zbog toga je vredno utrošenog vremena analizirati uzrok prečestog poraza sadake kada povede rat protiv besa.

Prvo, treba imati na umu da sadaka mora protiv besa da se bori sam i bez podrške. Za razliku od toga, u svom suočenju sa kamom (strast), on ima saradnju društva. Javno mišljenje podnosi glavni udar ratovanja. Ako otkrije svoju 'kamu' u formi koja je za osudu, čovek će izgubiti poštovanje onih do čijeg dobrog mišljenja drži. Osim toga, biti oklevetan vređa njegovu taštinu. Biti ukoren od svojih prijatelja je bolno. Ne sviđa mu se rđavo mišljenje čak ni ako

dolazi od osoba prema kojima je ravnodušan. Sve ove misli su pomoćnici u njegovom vođenju mentalne bitke protiv strasti. Međutim, situacija je bitno drugačija kada on nastoji da pobedi bes. Pokazati svoju naglost i ćudljivost ne smatra se u javnosti za moralni prestup. Opravdanje za pokudne izlive besa nalazi se u isprovociranosti, i to se prihvata kao olakšavajuća okolnost u očima popustljive publike. Čini se da društvo stoji sklopljenih ruku kada srdita osoba besni i ljuti se. Čini se čak da 'društvo' prelazi u protivnički tabor i podstiče bes da se razmahne do te mere da potpuno nadvlada usamljenu žrtvu. Nije redak slučaj da velika većina razdražuje već besnog čoveka iz puke zabave da ga vidi krajnje rasrđenog. Ljudi su tako grubo po prirodi da im godi da zure u budalaštine ludaka, a razlika između besne osobe i manijaka je minimalna. Posledica toga je da duhovni sadaka, kada ga spopadne njegov glavni neprijatelj – bes, prečesto biva savladan.

Zatim, tu deluju i određena osećanja koja navlače na sebe ruho vrline i dovode u zabludu neopreznog duhovnog hodočasnika. Jedno od njih zove se samo-poštovanje. Zaboravljajući na osnovnu istinu da aspirant treba da bude podjednako ravnodušan na pohvale i osude, on se hvata za samo-poštovanje – klizavo i nepouzdanu uporište – i u svojoj preteranoj želji da ga zaštiti, ne uspeva da zapazi potajno približavanje svoga neprijatelja – besa, sve dok ne bude prekasno. 'Ljubav prema domovini', 'dužnost prema svojoj ženi i deci', 'zabrinutost za siromašne i nesretne', sve se to pogrešno smatra za opravdanje rasrđenosti. Kakva god da je vrednost ovih osećanja u očima društva ili nacije, ona ne treba da zamrače razumevanje duhovnog sadake, čiji jedini cilj treba da bude da ovlada svojim umom.

Bes je, poput groznice, simptom koji pokazuje da nešto u unutrašnjem mehanizmu nije kako treba. Mentalna mašinerija se pregreva zbog nedostatka blagovremenog podmazivanja.

Najdelotvornija od svih maziva su samo-posmatranje i razmišljanje. Čak i najljući čovek shvata svoju glupavost kada se njegov bes istutnji. Tek tada on počinje da razmišlja o tome šta je uradio. Da je tako razmišljao pre no što se razljutio, uopšte se ne bi ni razljutio. Međutim, to bi bilo moguće samo da je razmišljanje ili samo-posmatranje učinio svojim navikama. Navika mora biti pravovremeno stvorena da bi zlo bilo sprečeno.

Uzrok besa

Bes svakoga čini svojim robom i žrtvom. On prekida čak i drugovanje vrlo bliskih prijatelja. Štaviše, on podstiče žene da se svađaju sa svojim muževima i da pokreću parnice. On uzbuđuje svakoga. On upravlja više ili manje čitavim svetom i 'devatama' (nebeskim bićima) takođe.

Bes razara razum i čini da čovek radi stvari o kojima se ne može ni sanjati. Pod uticajem besa čovek psuje, vređa i čak ubija svoga oca, brata, ženu, Gurua ili kralja, a naknadno se kaje.

Bes je uticao čak i na Hanumana, najmoćnijeg bramačarija, da spali Sri Lanku. On je izgubio razum, a zatim se kajao: »Avaj! Spalio sam čitavu Sri Lanku pod uticajem besa. Ta vatra mogla je da spali i majku Situ. Šta sada da radim? Kako da se vratim bez Đanake Devi? Postao sam žrtva besa. Koliko li je samo bes moćan?! Ja sam moćni bramačari. Uništio sam strast u samom korenu, a ipak nisam obuzdao bes. Kako je on moćan! Moćniji je čak i od strasti.«

Preveliki gubitak semena glavni je uzrok razdražljivosti i besa. Strast je koren a bes je stabljika. Prvo ćeš morati da uništiš koren (strast), pa će stabljika (bes) odumreti sama od sebe. Strastven čovek više besni. Čovek koji je straćio svoju virju (semenu energiju) brzo se razdraži čak i zbog sitnica. Nasuprot njemu, bramačari koji ju je sačuvao uvek održava uravnotežen um. Njegov mozak je pribran u svako doba.

Živi u duhu gore navedenih sloka (izreka). Ispolji unutarnju duhovnu snagu. Spoznaj Satćitananda Atmu (Apsolutno postojanje, znanje i blaženstvo). Slava onima koji su iskorenili svoj bes i dosegli znanje o Jastvu!

Načini za obuzdavanje besa

1. Budi oprezan. Moli se. Više praktikuj đapu. Vežbaj vićaru (ispitivanje prirode Jastva). Nadziri svoj um. Budi ćutljiv. Pridržavaj se maune jedan sat dnevno. Zaboravi i oprost. Otrpi uvredu i povredu. Pridržavaj se bramaćarje.

2, Vidi Boga u svima. Podredi se Božjoj volji. Onda se ne možeš razljutiti.

3. Ujutro meditiraj na vrlinu strpljenja. Ispolji je tokom dana. Daj zavet 'praktikovaću strpljenje i (praštanje) čitavog dana.'

4. Govori ljubazno. Govori malo.

5. Ne mešaj se mnogo. Imaj srodno društvo. Imaj satsang. Čitaj duhovne knjige.

6. Seti se života svetaca poput Ekanata, Avanti bramina iz 11.skande 'Bagavate' (hinduistički sveti spis). To će te inspirisati. Razvićeš ljubav i kšamu.

7. Odbaci alkoholna pića, meso i duvan.

8. Pamti Gita sloke koje opisuju bes kao čudovište i vrata u pakao. (III-37 i XVI-21).

9. Ako ti je teško da suzbiješ bes, odmah napusti mesto. Pođi u dužu šetnju. Popij hladne vode. Ponovi 'Om Šanti' deset puta. Radi đapu svoje lšta mantre ili broj od 1 do 30. Bes će usled toga opasti.

10. Stani kao svedok vritija besa. Budi ravnodušan prema njemu. Ne poistovećuj se s njim. Poistoveti se sa Atmanom. Ispuni um idejama ljubavi, radosti, itd...

11. Razvij strpljenje u značajnoj meri. Ljudi izgube smirenost kada postanu nestrpljivi. Pusti um da se stalno zadržava na suprotnosti besa, vrlini strpljenja. To je pratipakša bavana, metod radža-jogija.

12. Ne daj besu oduška. Prvo ovladaj telom. Stekni fizičku kontrolu. Budi istrajan u vežbanju toga. Budi redovan u svojoj đapi, meditaciji i kirtanima (duhovne pesme). To će ti dati veliku unutarnju duhovnu snagu.

13. Hrana je vrlo povezana sa razdražljivošću. Uzimaj mleko, voće, mung-ki-dal, 'švapski' sir, spanać, ječam, kikiriki, mlaćenicu. Ne konzumiraj šargarepu, luk, beli luk, karfiol i masur-ki-dal.

14. Sprovodi maunu dva sata dnevno. Povremeno drži maunu i po čitav dan. To će obuzdati impuls govora. Kada se čovek uzbudi, on govori sve i svašta, nemajući nikakvu vlast nad organom govora.

15. Prana se upliće u um kao puzavica. Pranajama vodi ka obuzdavanju uma. Pranajama će na taj način obuzdati i impuls govora. Daće ti obilje energije da zaustaviš bes.

16. Ne raspravljaj mnogo. Ne uzvraćaj. Uvek govori ljubazno. Ne upotrebljavaj pogrdne reči. Postani čovek odmerenih reči. Ako te neko opsuje ili uvredi, ostani miran. Poistoveti se sa Atmom. Atma je ista u svemu. Ona nikada ne može biti povređena ili uvređena.

17. Vedantin (znalac duhovne filozofije) opovrgava telo i um kao iluzorne omotače. On obavlja vičaru, istražuje 'ko sam ja?' i praktikuje metod 'neti-neti' (ne to, ne to). 'Ja nisam telo, ja nisam um. Ćidanandarupa Šivoham. Ja sam blaženi Šiva ili Atman.' On se poistovećuje sa Bramanom ili Atmanom, Bogom. Svet je za njega nestvaran. On peva OM, on mantra OM i meditira na OM i odatle crpi duševnu moć i duhovnu snagu.

18. Ako gajiš mitja drišti (uvid da je univerzum nestvaran) i doša drišti (uvid u mane i nečistoće), ako uočiš mane besa i korist od strpljenja, nikada se nećeš razbesneti.

19. Kombinovani metod je delotvorniji. Ako jedan metod ne uspe, pribegni kombinovanom metodu. Radi đapu, pranajamu. Ponekad radi vičaru.

Pesma o besu

**Bes je vrlo moćan, on može da uništi sav tapas (askezu).
Potčinio je Durvasu. Savladao je Jađnavalkju.
On je protivnik mira. Neprijatelj znanja.
Nastaje iz radžo-gune; razdražljivost je samo njegov drugi oblik.
On je sveproždirući. Svemoćan.
On je kapija pakla. Uništava biser Atme.
Kada želja nije zadovoljena, manifestuje se u jezeru uma.
On čini đivu (individualnu dušu) nerazumnom,
navodi je da počini sve adarme (nepravičnosti).
Razjaruje je. Čini je svojim robom.
Čini je potpuno slepom. Čini da izgubi razum.**

Bes ima svoj razlog postojanja

**Ako nema želje
neće biti aktivnosti;
u celom svetu doći će do zastoja.**

Samo, moraćeš sve želje da preobратиš
u jednu jedinu snažnu želju, mumukštvu (čežnju za oslobođenjem).
Bes ima i svoju korisnost.
Na primer, majka kažnjava dete da bi se popravilo.
Kralj kažnjava kriminalca da bi se popravio.
Osim toga, bes pruža zaštitu.
Pretvori mohu (zabludu, zaslepljenost) u privrženost Bogu.
Pretvori pohlepu za novcem u darežljivost i milosrđe,
i bićeš uzvišen.

Oblici mržnje

Podozrivost je mržnja
Bes je mržnja
Grina (zlovoljnost, zlonamernost) je mržnja
Iršja (zavist) je mržnja
Asuja (ljubomora) je mržnja
Amarša (gnev) je mržnja
Ukloni mržnju pomoću ljubavi,
molitve, đape, služenja i meditacije.

Bumerang

Bes deluje kao bumerang,
pošto ozleđuje onoga
koji se razbesni.
On se vraća besnome
i nanosi mu štetu.
Stoga obuzdaj bes

kšamom, ljubavlju, preispitivanjem i služenjem.

Loše posledice besa

Bes je rođen iz neznanja.

On je modifikacija želje.

Bes nastaje iz gramzivosti i iz samoljublja.

Nastaje kada je čovek uvređen, izgrđen, kritikovan,
kada je ukazano na njegove mane.

Bes se aktivira kada želja
nije zadovoljena.

On se javlja kada se neko ispreči na putu
ispunjenja čovekove želje.

Bes se ispoljava iz zaljubljenosti
u svoje sopstveno mišljenje.

Iz želje da se bude poštovan.

Iz zamišljanja da je čovek
mudriji i nadmoćniji od svih.

Bes ometa razum,
zamračuje razboritost
i truje krv, nerve i čitav sistem.

Uništi bes putem ljubavi, praštanja, samo-ispitivanja,
predanosti, rasuđivanja.

Ono što će ti pomoći su
mudrost, molitva, služenje, satvična hrana,
nesebičnost, odsustvo želja,
đapa, meditacija, nitja-drišti (uvid u ono štoje uvek važeće),
doša-drišti i tanmaja-drišti (uvid u iluzornost tela).

Dijalog o besu

Bes: Učiniću ljude slepim i gluvim. Savladaću ih gnevom i ugušiti jarošću. Zgrabiću čak i mudre ljude. Niti će slušati ono što se tiče njihove sopstvene sreće, niti razmišljati o onome što su pročitali u svetim spisima.

Podstaknut od mene, Indra je ubio Vritru, sina Tvaštre; Gospod Šiva je odsekao glavu Brame; Kaušika je ubio sinove Vašište. Ja mogu u trenu da uništim čak i učene, slavne, one koji brižljivo izvršavaju dužnosti, darežljive, kao i moćne vlastodršce.

Mogu da ulijem gnev, ozlojeđenost, jarost, ogorčenje u umove sviju dok trepneš okom. Veoma sam moćan. Poremetiću tapas aspiranta, pa čak i jogija, i razoriću mu spokojstvo.

Điva: Avaj, ko će mi sada pomoći?

Kšama: Ja ću. Izvadiću otrovni zub toga demona, Besa.

Višva Prema: Ja ću. Jer ja sam voda koja gasi vatru besa.

Viveka (rasuđivanje): Ja ću. Kad se ja pojavim, bes umire.

Priča o saduu koji je ovladao besom

Ovo je koliba slavnog Santanande. Pogledaj obojenu tablu koja objavljuje: OVO JE BORAVIŠTE SANTANANDE KOJI JE U POTPUNOSTI OVLADA O BESOM. »Dođi, hajde da imamo daršan takve mahatme«, reče pobožni čovek svome prijatelju.

»O, ne, nije tako lako obuzdati bes. Ne daj se prevariti. Šta ćeš dobiti daršanom ovog ponosnog čoveka koji oglašava odsustvo besa u sebi? Ako želiš, možeš ući i imati daršan velike duše! Ali, molim te, ostani tamo do večeri; i tek onda mi reci da li se još uvek diviš božanskoj duši. Ja idem.« I s tim rečima se njegov prijatelj udaljio.

Kada je pobožna duša kročila u kolibu, nije znala da se njegov drug latio sakupljanja podstrekača iritacije.

»Maharadž«, reče pobožni čovek padajući ničice pred mahatmom, »kako ti mora da si velika i božanska duša kad si uspeo da ovladaš tim strašnim protivnikom čoveka, Besom. U tri sveta nema nikoga ravnog tebi.«

»Upravo tako, prijatelju moj. Čovek koji je pobedio bes veći je od Brame, Rudre i Indre; jer čak i oni su često bili savladani besom.«

»Maharadž, da li bi bio ljubazan da mi kažeš kako se ovladava besom?«

»O, da, rado. Ostani sa mnom i služi me. Čak i samim služenjem mahatmi prevazići ćeš bes.«

I tako pobožni čovek začas postade mahatmin učenik.

Ušao je drugi mladić: »Maharadž, jesi li ti mahatma koji je ovladao besom?«

»O, da, zar nisi video tablu napolju?«

»Kako da ne, jesam, nego kaži mi molim te kako si uspeo u tome.«

»Isključivo svojom velikom snagom volje. Ne postoji ništa što čovek sa velikom snagom volje ne bi bio u stanju da učini.«

»Izvršno. Hvala ti.« I mladić napusti kolibu.

Skoro istoga trena uđe sledeći mladić: »Maharadž, jesi li ti ovladao besom?«

»O, da, zar nisi video tablu napolju?«

»Kako da ne, jesam, nego kaži mi molim te kako si uspeo u tome.«

»Meditacijom na sve-prožimajućeg besmrtnog Santa (spokojnog) Atmana koji boravi u svim bićima. Pošto jedno jedino Jastvo prožima sve, kako onda jedan čovek može da se naljuti na drugoga, kako može da ga izgrdi, i kako može da mu naškodi ili ga ozledi? Produženom meditacijom na ovu veliku istinu ja sam prevazišao bes koji uništava čovekov mir.«

»Izvršno. Hvala ti.« I ovaj mladić napusti kolibu.

Odmah se pojavi sledeći mladić.

»Maharadž, jesi li ti potpuno uništio bes?«

»O, da, zar nisi video tablu napolju?«

»Da, da, maharadž. Ali kako si uspeo u tome?«

»Dođi, sedi. Reći ću ti. Vidiš, strast i bes su blizanci, porod radžo-gune. Ako istrajno i marljivo neguješ satvu (čistotu i dobrotu; jedno od tri osnovna svojstva svekolike prirode) u sebi, možeš u potpunosti da istrebiš ove radžastične osobine! Eto, ja jedem satvičnu hranu. Uvek se bavim satvičnim mislima. Izgovaram satvične reči, pune ljubavi, istine, brige i dobrote. Vežbam satvički tapas. Vršim satvičko milosrđe. Uvek sam izučavao spise koji uvećavaju satvu u umu. Živim i krećem se stalno u satvičnoj atmosferi. Takođe sam i kroz pranajamu uvećao satvični sadržaj svoga uma. Jeste, prijatelju, to je duga i teška borba. Ali na kraju sam postigao cilj. Uspeo sam u svojoj sadani. Ja sam sada ovaploćenje satve. Pun sam ljubavi; bes je nestao.«

»Izvršno. Hvala ti.« Mladić napusti kolibu.

Istoga trena uđe sledeći čovek: »Maharadž, jesi li savladao bes?«

»O, da, zar nisi video tablu napolju?«

»Svakako, ali hoću da znam kako si to ostvario.«

»Želim da izađem da obavim prirodnu potrebu. Ali ništa zato, moja dužnost prema tebi, mome vlastitom Jastvu, važnija je od toga. Odaću ti tajnu. Vidiš, bes ima raznorazne oblike. Ti si sasvim svestan najgrubljih oblika. Krv proključa; oči su zakrvavljene! Velika je vrućina u telu; udovi podrhtavaju; usne drhte; pesnice su stisnute; i čovek muca i izbacuje reči u velikom gnevu.

I o suptilnijem obliku razdraženosti znaš ponešto. I u tom blažem obliku svi simptomi koje sam upravo opisao takođe postoje, jedino što je nezadovoljstvo manje primetno. To je ponos pomešan sa besom. Oštrom rečju ili roktanjem, ti odbijaš 'smetnje'. Sve su to oblici besa. U krajnje suptilnim oblicima, bes postaje pravedno

ogorčenje i sažaljenje. Osoba koja misli da je uvek u pravu, daje oduška onome što naziva pravednim ogorčenjem u cilju zaštite darne (vrline, ispravnosti). Ako to ne učini, onda u gospodskom stilu sažaljeva osobu koja ju je uvredila.

E, sad, ja sam prevazišao sve te forme besa. Čak ni satvično pravedno ogorčenje ni sažaljenje me više ne uznemiravaju. Prvo sam obuzdao grube forme besa. Bes se podizao u umu i sam tamo opadao. Onda sam meditacijom obuzdao ove fine talasiće nadraženosti. Marljivim negovanjem osećanja jedinstva, prevazišao sam nezadovoljstvo – formu besa. Razvijao sam ravnodušnost prema zlim ljudima i time sam prevazišao izlive pravednog ogorčenja i sažaljenja. Sada sijam kao Santananda, zračeci mir i sreću svima.«

»Hvala, maharadž, fantastično.« I mladić ode, mimoišavši se sa sledećim na pragu. Santanandađi ustade sa sedišta i još jednom pokuša da napusti prostoriju, kada ga sledeći mladić oslovi:
»Maharadž, samo trenutak. Jesi li ti ovladao besom?«

Blago povišenim tonom Santanandađi reče: »Da, zašto postavljaš to pitanje? Zar nisi video tablu napolju?«

»Ma, jesam, maharadž. Ali želim da znam kako i ja to mogu da uradim.«

»Dobro, reći ću ti. Popij čašu hladne vode kada primetiš da gubiš pribranost. Ili broj od jedan do dvadeset. Ili, momentalno napusti mesto.«

I Santanandađi pokuša da napusti prostoriju zajedno sa mladićem kada ulete sledeći.

»Maharadž, jesi li ti savladao bes, i kako?«

Vidno pogođen ovim dosađivanjem: »Upravo da bih izbegao ovo stalno ponavljanje istine, objavio sam je na tabli napolju. Takođe sam rekao metode velikom broju ljudi.«

»Ali ja želim da to čujem sa tvojih svetih usana.«

»U redu. Drži maunu i bićeš u stanju da obuzdaš bes.«

»Hvala, maharadž.«

»Pazi 'vamo«, reče Santanandađi obraćajući se pobožnom čoveku koji je prvi došao i pratio razvoj događaja, »gledaj da neko vreme niko ne uđe u kolibu dok ne udovoljim potrebama prirode, okupam se, obedujem, i odmorim.«

»Maharadž, ako počnem da ih sprečavam, oni će se svađati sa mnom i ja ću izgubiti živce i možda pobesneti. Neću to da činim. Želim da budem tvoj istinski učenik.«

U to banu sledeći mladić: »Maharadž, ti si potpuno istrebio bes: a kako?«

Santanandađi, obraćajući se prvom učeniku: »Molim te, zamoli ga da ode. Ja hitno moram da odgovorim na potrebe prirode.«

»Ali zar nećeš podeliti svoje tajne sa mnom, maharadž?«, molio je poslednji došljak.

»Ja ga bogami neću izbaciti. Što da ja gubim svoje živce?« reče prvi učenik.

»Išutiraću vas obojicu iz moje kuće«, zauriao je Santananda. »Bezvredna omladina muči me čitav dan ne dajući mi ni par trenutaka predaha. Šta vi mislite da sam ja? Gramofonska kutija ili radio-aparat? Rekao sam vam jednom i više nego jednom da sam prevazišao bes. A ovi ljudi i dalje dolaze da me gnjave. Napolje svi i da vas više nisam video. Ako ostanete još samo minut duže, poubijaću vas. Evo vam, i marš napolje ako ne verujete da imam snage da se izborim sa vama.« On išamara obojicu, izbacih napolje i zaključa vrata.

Napolju je čekao prijatelj pobožnog čoveka. »Jesi li imao daršan velikog mahatme koji je savladao bes? Jesi li zadovoljan?«, upita on pobožnog. »Nije tako lako kontrolisati bes. On se može obuzdati samo pomoću Božje milosti. Neophodno je stalno praktikovanje poniznosti. Ego mora biti slomljen. Mora se negovati kosmička ljubav. Nesebično služenje mora se praktikovati neprekidno i neumorno. Čak i tada će seme besa biti skriveno u grudima. Ti ne znaš gde se ono krije. Đapom, meditacijom i neprekidnom sadanom sa lšvapranidanom, odnosno samo-predavanjem Gospodu; konstantnom molitvom 'O, Gospode! ja sam ništa; neka bude Tvoja volja' i 'Gospode, podari mi slobodu od svih poroka', bićeš u stanju da prizoveš Njegovu milost. Tada, kada je sveprisutno Jastvo spoznato i đnana stečena, tada i samo tada će ovaj najveći neprijatelj čoveka, bes, biti potpuno uništen. No, dobro; u svakom slučaju ovaj Santananda je imao mrvicu uspeha u svojoj sadani. Takođe nam je dao i vredna uputstva o tome kako obuzdati bes. Svi smo imali neke koristi. On nije uspeo samo zato što je, dok je obuzdavao bes u izvesnoj meri, dopustio sujeti da raste u njemu u istoj toj meri. Bes je u njemu samo preuzeo formu sujete. Ego preuzima različite forme. Sve ove forme razlikuju se samo po imenu. Onaj ko otkrije skrovišta ovog opasnog ega i nepokolebljivo ispita prirodu ega i prirodu Jastva, koje je stvarnost iza ovog lažnog ega, za njega i samo za njega se može reći da je savladao

bes. On će uništiti ne samo bes, već i sve poroke. Biće skroman, jednostavan i božanski, oličenje ljubavi i saosećanja. Dođi, nastavićemo našu potragu za takvom božanskom osobom. Njen daršan će nas pročistiti. Njena pomoć uzdići će nas u božanske visine.«

(...)